

Limburgs Landschap

de langpootmug

natuurboekje
van

zomer 2008

Hoi! Hij lijkt op een mug, maar dan een maatje groter. De langpootmug. Veel mensen vinden zo'n reuzenmug een lange, dunne griezels. Ze zijn bang dat-ie steekt. Dat-ie bloed zuigt net als een steekmug. Maar dat doet dit beestje niet. Al die rondvliegende langpootmuggen eten niets of bijna niets. Als ze tóch wat eten, is het geen mensenbloed. Ze zuigen water en plantensap.

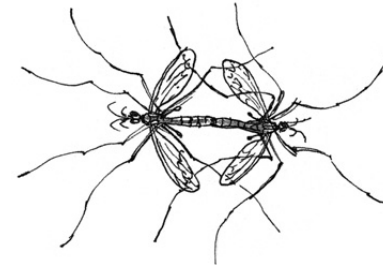
Langpootmuggen komen 's avonds op licht af. Ze fladderen rondom een lamp. Ook zie je ze vaak bij het raam. Ze vliegen op en neer, op en neer. Daarom heten ze ook wel glazenwassers.

2

De langpootmug kan niet snel vliegen. Hap, een spreekwoord of een kikker heeft 'm zo te pakken. Maar de langpoot heeft een handig reddingsmiddel. Z'n poten. Wordt hij bij een poot gepakt, dan laat hij de poot los. De langpoot gaat er snel vandoor, zonder die poot. Zo kan hij ontsnappen. Er groeit geen nieuwe poot. Maar dat is niet erg. Ook met minder poten kan de langpootmug leven.

Vaak zie je twee langpootmuggen met hun achterste aan elkaar. Urenlang. Als ze zo tegen het raam zitten, kun je ze goed bekijken. Ze zijn aan het paren. Ondertussen staren ze allebei een andere kant op.

Wat doen die twee daar?

3

Zoek een langpootmug. Op het raam, tegen een muur, in het gras, tussen planten... Als je het beestje wil vangen, doe dat dan voorzichtig. Zet bijvoorbeeld een glas over de mug en schuif er een papertje onder.

Bekijk de langpootmug. Z'n ogen, z'n voelsprietten, z'n lijfje.
Hoeveel vleugels tel je? _____
En hoeveel poten? _____
Zie je van die mooi getekende lijntjes in de vleugels?

In plaats van achtervleugels heeft de langpoot twee 'lucifertjes'.
Kijk eens of je die ziet.
Die uitsteeksels zorgen voor evenwicht tijdens het vliegen. Anders zou de langpootmug alle kanten op tolleren.

4

In Nederland leven tientallen soorten langpootmuggen. Grote en kleine. Sommige soorten kunnen niet stilzitten. Steeds buigen en strekken ze hun poten. Net of ze trillen van opwinding.
Doet jouw langpootmug dat ook? _____

Als ze gaan zitten, vouwen sommige soorten hun vleugels op de rug. Andere houden hun vleugels gespreid.
Wat doet die langpootmug van jou?
_____

Het achterlijf van het mannetje is stomp. Dat van het vrouwtje is puntig.
Is jouw langpoot een mannetje of een vrouwtje? _____

Wat valt je verder op aan de langpootmug? _____
_____

5

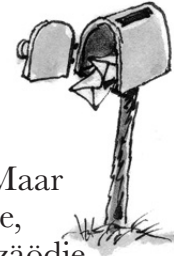
Volwassen langpootmuggen leven kort. Binnen een dag of drie is alles gepiept. Partner vinden, paren, eitjes leggen... en klaar is hun leventje. Om eitjes te leggen, vliegen langpootvrouwtjes laag over het gras. Zie je ze dansen? Tik tik tik. Steeds tikken ze met hun achterste de grond aan. Bij elke tik leggen ze eitjes. Uit zo'n eitje kruipt een larf, net een rups. De larven van een langpootmug heten 'emelten'. Emelten zijn echte veelvraten. Ze eten plantaardig spul. Soms zitten er miljoenen in een grasveld. Het gras kan dan doodgaan.

Uit het eitje van de langpootmug komt een emelt. Die groeit en groeit tot-ie gaat verpoppen. Na een tijdje kruipt er een langpootmug tevoorschijn.

6

Post Er kwamen een heleboel namen voor het madeliefje binnen. Natuurlijk meizoentje [meizeuntje], een naam die in Limburg veel wordt gebruikt. Maar ook wiebleumke, mariablumke, meiblömke, meizeutje en maelzäödjje komen voor. In Nederland en België samen schijnen maar liefst meer dan 3000 volksnamen voor het madeliefje te bestaan. Die kunnen we niet allemaal noemen. Maar hier nog een paar leuke: lentegekske [Oost-Brabant], schaapjebloem en koebloemetje [Friesland], hemdsknoopje, witkapje en kasseitje [België].

7

Doe je mee? Welk
beestje is geen insect?

En waarom niet?
We zijn benieuwd of jij
dat weet. Vlieg - teek -

lieveheersbeestje - langpootmug - vlo -
duizendpoot - hommelmier - pissebed -
vlinder - sprinkhaan - libel - kruisspin -
honingbij - wesp - kever. Stuur of mail je
antwoord vóór 23 juli 2008 naar het
Limburgs Landschap.

Langpootmug-weetje Een langpootmug
wordt soms verward met een hooiwagen.
Maar hooiwagens hebben acht poten en
een rond lijfje zonder vleugels.

Stichting het Limburgs Landschap

postbus 4301, 5944 ZG Arcen

telefoon [077] 473 75 75

fax [077] 473 75 76

e-mail info@limburgs-landschap.nl

Samenstelling en tekst Ditte Merle

Tekeningen Wil Kroon

Deze kinderbijlage is mogelijk

gemaakt door de Nationale

Postcode Loterij.

*Extra natuurboekjes zijn voor
scholen en natuurgroepen gratis te*

bestellen bij Het Limburgs

Landschap.